

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Briefe - Cod. Aug. perg. 83

Paulus <Apostel, Heiliger>

[S.l.], [11. Jh.]

Epistola II ad Corinthios

[urn:nbn:de:bsz:31-11851](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-11851)

scribens atroade. & conlaudans eos hostatur ad me
liora; contristatos quidem sed emendatos ostendit.

INCIP. EP. II. AD COR.

PAULUS APOSTOLUS IHU XPI PER VOLUNTATEM DI
TIMOTHEUS frater ecclesiae di quae e. corinthi
Cū scis omnib; qui sunt in uniuersa achaia; Gratia
uobis & pax. adō patre nrō. & dno ihu xpo; Bene
dictus dō & pater dñi nrī ihu xpi. pater miseri
cordiarum. & dō totius consolationis. qui conso
latur nos in omni tribulatione nrā. vt possimus
& ipsi consolari eos. qui in omni praesura sunt.
Per exortationem. qua exortamur & ipsi adō. Quō
sic abundant passiones xpi in nobis. Ita & per xpm
abundat consolatio nrā; Siue aū tribulamur.
pro urā exortatione & salute; Siue exortamur.
ad dno. pro urā exortatione. quae operatur tole
rantia vs earundem passionum. quas & nos patim;
Et spes nrā firma pro uobis; Scientes. quō sicut soci
passionum estis. sic eritis & consolationis; Non enim
uolumus uos ignorare frs. de tribulatione nrā. quae
facta ē. in asia; Quō supra modum grauati sumus.
supra uirtute. Ita ut caederet nos & iam uiuere; Sed
& iam ipsi in nobis ipsis. responsum mortis habuim;
vt non simus fidentes in nobis. sed in dno. qui susti
tat mortuos. qui de tantis periculis eripuit nos
& eruit; In quem speramus. quō adhuc eripiet. ad
uiuantes & uobis. in oratione pro nobis; Ut ex
multarū psonis facierum. eius quae in nobis est
donationis. per multos gratiae. agantur pro uob;
Nam gloria nrā haec ē. Testimonium conscientiae
nrāe. quod in simplicitate & sinceritate dī. & nō
insipientia carnali. sed in gratia dī conuersati
sumus. in mundo. abundantius autē ad uos; Non
enim alia scribimus uobis. quam quae legistis. &
cognouistis; Spero enim quod usq. in finem cog
noscetis. sicut & cognouistis nos ex parte; Quia
gloria urā sumus. sicut & uos nrā. in die dñi
nrī ihu xpi; Et haec confidentia. uolui prius
uenire ad uos. vt secundū gratiam haberetis.
& puos transire in macedoniam; Et iterū ama

liberum. si di uoluntate. xpo fac.
tu se apostolu de.
cuius metropolis corinthi.
soliti apostoli saluati.
q. xpo. o. omni misericordiu.
q. non. e. in uis tribulatione solutu.
animo & corpori.
i. angustia.
d. quae uos ad saluati horum. suo ut
uob. exempli coloram. uos p. h. e. m.
Ideo liberamur. ut ipsa. re. etiam in
n. p. m. o. c. e. p. a. s. s. i. o. n. e. s. i. u. o. u. e. u. o. s.
horum. p. a. c. i. o. n. e. s. e. r. u. o. i. l. l. u. q. u. a. e.
& p. o. n. e. o. s. o. l. o. t. i. o. n. e. o. p. a. n. e. m. & f. u.
t. u. r. a.
i. n. n. e. s. u. a. s. p. a. s. s. i. o. n. e. s. u. e. l. l. e. s. e. a. d. c. a. r. i.
p. a. r. t. i. o. n. e. p. a. r. u. p. a. r. o. g. n. o. s. c. e. a. t.
m. a. x. i. m. e. c. u. i. l. l. i. t. a. l. i. u. p. a. c. i. a. t. u. r.
g. i. u. e. x. p. i. f. u. e. r. a. n. t. d. e. s. i. n. e. n. t.
i. n. e. m. o. n. i. o. m. n. i. d. e. s. i. d. e. r. i. o. c. u. p. e. r. a. n. t.
o. b. h. o. c. p. r. i. u. s. n. o. s. t. a. l. i. u. r. & f. i. g. i. t.
i. n. n. r. a. u. r. t. u. r. e. i. s. p. e. r. a. n. t.
m. u. l. t. i. u. a. l. & o. r. t. i. o. t. o. t. u. s. a. e. l. e. s. i. a. e.
q. u. a. e. & i. u. p. a. r. u. d. e. c. a. r. e. r. e. l. i. b. e. r. a. u. r.
h. o. c. h. a. b. & s. e. n. s. u. s. u. t. g. e. n. t. i. l. i. b. e. r. a. u. r.
p. o. r. q. u. o. d. u. o. b. i. s. d. o. n. a. u. i. t. d. n. o. n. o. s.
r. e. f. e. r. a. n. t. u. r.
e. q. u. o. n. d. e. m. i. n. i. m. a. n. d. p. o. t. i. u. s. e. t. i. m. p. e.
i. n. e. s. e. n. t. i. a. s. e. n. t. i. a. m. u. r. t. a. l. i. u. p. o. s.
i. p. s. a. c. o. n. s. o. l. a. t. i. o. n. e. s. e. n. t. i. a. m. u. r. i. n. u. l. t. i. b. i. s.
e. n. s. u. b. d. o. l. e. a. l. i. d. i. c. t. u. r. d. e. c. o. n. f. e. s. s. e. s. i. p. s. i.
e. n. t. i. u. c. a. r. n. a. l. i. s. q. u. a. s. m. o. r. t. e. d. e. d. i. s.
t. i. n. g. u. i. t. s. i. q. u. a. s. s. i. c. a. d. o. a. c. c. e. p. t. i. u. m.
p. d. i. c. t. u. m. e. t. d. i. s. s. o. l. u. s. e. a. n. t. i. a. d. o. c. e. n. t. i.
i. n. c. o. r. n. i. s. s. u. m. p. p. o. s. t. i. t. i. t. i. o. n. e. m. n. o. n. i. m. u. r. a. n. t.
q. u. a. n. d. o. e. s. t. i. n. i. s. e. u. a. n. t. i. s. u. o. n. e. m. e. x.
i. n. t. e. g. r. o. c. o. g. n. o. s. c. i. t. u. r.
q. u. a. i. n. s. p. e. r. i. m. o. s. h. a. b. u. i. s. s. i. t. a. l. i. o. n. e. p. r. i.
o. r. e. g. r. a. t. i. a. s. i. u. p. r. a. e. s. e. n. t. i. a. m. u. r. p. o. s. t.
l. i. t. e. r. a. s. h. a. b. e. n. t. i. a. u. t. a. t. u. p. r. o. n. o. u. i. t.
p. o. s. t. h. a. p. t. i. s. t. i. n. e.
e. t. i. a. m. q. u. a. n. d. o. e. s. t. i. n. i. s. e. u. a. n. t. i. s. u. o. n. e. m. e. x.
i. n. t. e. g. r. o. c. o. g. n. o. s. c. i. t. u. r.

17

propria liberamur: ut nos alios consolari
& de tribulatione liberare possimus.

quas in nomine xpi patimur.
et ideo de uobis decurere laboramus.

si tribulamur

et spes firma p. v.

pondere passioni. nisi diuini suffragia
et auxilium

hoc est in cautele & prudentia.

cui mortuos suscitare possibile e.

sciebat se adhuc multa passurum.
unde sperat & sic se liberandum.

ideo in ipsis passionibus gloriamur. quia con
fitemur nos minime respondere. eo
quod gloriae tueri causa docere
videamur.

quomodo de simplici & sincera.

inueniuntur nobis debentur accipimus. mit.

nos natus coru eo quae dico. quae n. soluit
totis commone. sed opere sciamus dea.

se gloriantur discipuli de bono doctore.
quomodo & magister in bonis discipulis.

t. transire

cedonia uenire ad uos. & a uobis deduci in iudaeam.

Cum hoc ergo uoluissim. numquid leuitate usus sum.

Aut quae cogito. secundum carnem cogito. ut sit

apud me. e. & non. Fidelis au d. quia sermo nr

qui fit apud uos. non est in illo. est. & non. Di eni

filius ihc xpc. qui in uobis p nos pdicatus. e. per me.

& siluanum. & timotheum. Non fuit. est. & non.

sed e. in illo fuit. Quot quot enim promissiones

di sunt. in illo. e. Ideo & per ipsum. Amen do. ad

gloria nrā. Qui au confirmat nos uobiscu in xpo.

& qui unxit nos. ds. & qui signauit nos. & dedit

pignus sps in cordibus nrīs. Ego au teste dm inuo

co in anima mea. quod parcens uobis non ueni ul

tra corinthum. Non quia dominamur fidei urae.

sed aductores sumus gaudii urī. nam fide statur. Ita

tui au hoc ipsum apud uos. ne iterum in tristitia

uenire ad uos. Si enim ego contristo uos. & quis

e. qui me laetificat. nisi qui contristatur ex me.

Et hoc ipsum scripsi uobis. ut non cum uenero.

tristitiam super tristitiam habeam. De quibus ope

tuerat me gaudere. Confidens in omnibus uobis.

quia meum gaudium. omnium uestrum est. Nam

ex multa tribulatione. & angustia cordis. scripsi

uobis. permultas lacrimas. Non ut contristemini

sed ut sciatis quam caritatem habeo. abundantius

in uobis. Siquis au contristauit. non me contris

tauit. ut non onerem omnes uos. Sufficit illi qui

huiusmodi e. obiurgatio haec quae fit a pluribus.

Ita ut e contrario. magis donatis & consolemini.

Nefoste abundantiore tristitia absorbeat.

qui huiusmodi e. Propt quod obsecro uos. ut con

firmatis in illum caritate. Ideo enim scripsi. ut

cognoscam experimentum vrm. An in omnibus

oboedientes sitis. Cui au aliquid donastis. & ego

Nam & ego quid donauim. propter uos in per

sona xpi. Ut non circum ueniamur a satana.

Non enim ignoramus cogitationes eius. III.

Cum uenissim au troade propt euangelium xpi.

& ostium mihi apertum esset in dno. Non habui

requiem spiritui meo. eo quod non inueni. titum

quid dicit aliquid & n' fac. leuitate uide
tur ut. & ne hoc de aplo putaretur.
et n' se hoc leuitate fecisse. si est illo.
quid fidelis. ita & nos per quos ipse lo
quitur. & qui eu unnamur. n' sumini
delef.

in illo exhibitae. in illo adimplet.
p'm p' xpm. post p' apostolos. manifesta
ra ueritas di.
in ueritate e. di.
in quo seruiamus. eius dulcedine. & deside
ram ipse uita fonte.
cuius secretu solus sciet.
hoc addit. ne uideatur p' supbia loq.
parcent. qm fides. n' necessitatis s.
uoluntatis res e. dominatus eni
necessitatis causa e.

modo ideo scribo. ut scripsi. ut l' p'co
ris omclat. p' semē me gaudere fac
atq' tristia. a quia peccastis. ha
leo. de quae magis dilgobitur. suas
p' fecere n' uidere em dasse.
p'ma est in qua uos corrupi. & hinc
intelligendū. quū fuerit de om
niū salute sollicitus.
de uero sollicitudine. maiore cog
ne fere caritate.

ut an obiurgatio uos dicit.
ne de desperatione indulgentiae. ab
sorbeat. gurgite uice.

ut an. ut an. ut an. ut an.
ut an. ut an. ut an. ut an.
ut an. ut an. ut an. ut an.
ut an. ut an. ut an. ut an.

carne uoluntate. carnale e. eni.
aliquo nullu. maiore causa ex
n' habent.
sed e. in illo. est.
in illo implet. e. quicquid p' saluam
phorati. e.
arneuli feli sunt.
spu sco. t' r' m' uo.
ut n' ambigant. dopmissis.
p' reddat. ecclesia. n' implet. p' missi
hoc e. n' succo. leuitate. sed dilige
infirmata. asserta deputandu.
ut sic in mala opore. tristitia. e. tra
in em datione gaudii.
q' cu p'mū credidit. sapud uos
in gaudia fui.
ut intelligat. se peccasse. si tristitia. e.
si sic p'ger. q' dolore. sentat. potest p
cupore. sanitate. & ad m' d' uo. h' uo
cui p' uo. h' uo. h' uo. h' uo.
confidens uos. intelligere. q' uo.
sit uo. h' uo. h' uo. h' uo. h' uo.
n' ideo. commemoro. ut iterū. tristitia.
sit. sciant. omia. decantate. me. fecisse.
quia. em d' au. n' me. p' uo. h' uo. h' uo.
sed ea. solu. parte. qua. no. ouit. sibi.
du. illi. necesse. e. p' uo. h' uo. h' uo.
ho. cu. recipi. ut. n' onerem. h' uo. h' uo.
p' duriciam. de. p' uo. h' uo. h' uo. h' uo.
h' uo. h' uo. h' uo. h' uo.
si. quo. modo. obaudietis. in. iudicando.
ita. obaudietis. in. indulgendo.
enā. ego. de. nauis.
ne. uos. grauem. ut. contristemini.
si. diuini. affligat. in. desperatione. uo. h' uo.
p' modo. illis. uob. probare. quante. imple
cos. diligit. ut. cu. illis. essent. omi. pro
sporate. nulli. neq' e. habuerit. q' uo.
que. ad. eos. miserat. n' uenit. n' uenit.
felice. n' uenit. n' uenit. n' uenit. q'
n' uenit. n' uenit. n' uenit. n' uenit.

2m

frēm meum. sed ualefaciens eis. profectus sum Inmacedoniam; Dō aū gratias. qui semper triumphat nos. & odore notitiae suae manifestat per nos in omni loco. quia xpi bonus odor sumus dō. In his qui salui sunt. & in his qui pereunt. Alus quidē odor mortis in morte. Alus aū odor uitae in uitam. Et ad haec quis tam idoneus; non enim sumus. sicut plurimi adulterantes uerbum dñi sed ex sinceritate sed sicut ex dō. In xpo loquitur. Incipimus nos in caput. Aut numquid egimus. sicut quidam commendatiuis epistolis. ad uos. Aut ex uobis. Epta nra uos estis scripta in cordib. nris. Quae scribitur & legitur ab omnibus hominibus. manifestata. Quo epta estis xpi ministrata a nobis. Et scripta non atramento. sed spu di uiui. Non in tabulis lapideis. sed in tabulis cordis carnalibus. **F**idutiam aut talem habemus per xpm ad dñm. non quod sufficientes simus cogitare aliquid a nobis. quasi ex nobis. sed sufficientia nra ex dō ē. Qui & idoneos nos fecit. noui testamenti. non litera. sed spūs; Litera enim occidit. sps aū uiuificat; Quod si ministratio mortis. literis deformata in lapidibus. fuit In gloria. Ita ut non possint intendere filii israhel. In faciem moysi. proptē gloriā uultus eius. quae euacuatur. Quomodo non magis ministratio sps. erit In gloria; Nam si ministratio damnationis gloria ē. multo magis abundat ministeriū iustitiae. In gloria; Nam nec glorificatum ē. quod daruit in hac parte propter excellentē gloriā; Sicut enim quod euacuatur. per gloriā. ē. multo magis quod manet In gloria. ē; Habentes igitur talē spem. multa fiducia utimur. Et non sicut moyses ponebat uelamen sup faciem suam. Ut non intenderent filii israhel In faciem eius. quod euacuatur. Sed obtinuit sensus eorum. usq. In hodiernum. diē. Idipsum uelamen Inlectione ueteris testamenti manet. non reuelatum. quō In xpo euacuatur; Sed usq. In hodiernum diē cū legit moyses. uelamen ē positum sup cor eorū; Cum aū conuersus fuerit ad dñm. auferetur

mumphant hic.
Manifestatione sua agnitionis.
notitia eorū dñi. p doctrina & signa
manifestat.
Incredulus p dicitio crucis xpi. pā. mortis.
Miseramabant. p dicator p paulū.
Muley uiuabant. qui In uidebant.
bono odore periebant. qui amabant.
bono odore uiuebant.
nos q ad hoc sumus electi.
sic ex dō pcessit doctrina quae semnos
pō p sentē In psona dicitō xpi. id est
quae ipse p dicator.
quos commendat qm uirtutū. illos
ligno commendat epō. Amicos. f. l. f. c.
In hōtū uis nra. uos nob p dicator. cr
didisse.
omnibus manifestū. q. xpo uos p nra mē p
didisse doctrinam. q firmamto spu sco;
attendam hic & ubi ista perpendant.
qui putant. ex nob ēe fides cepti. & dō
ēe fides supplementū. qui omi non uideat. prius
ēe cogitare. qui credere.
non enim in potestate ē nra. cor nram
& nra cogitationes.
non alia uult intelligi littera. quae spū
decalogū. In illis duabus tabulis scrip
apparē. littera uos facit. fidelit u
uual spū. y eos potest facere cogit
one peccati. qua liberat. uos eate.
f. dicitō spūalis legi
Incongruēte euangelicū gloriē. d. i. c.
gloriū legi.
nra faciem quā hic s. a. n. s. u. d. i. t.
di gloriā xpi. s. a. n. s. u. d. i. t. p. u. d. i. c. i. t.
u. q. u. l. s. u. l. e. s. i. t. a. l. e. x. p. i. u. m. d. i. c. i. t.
u. l. s. i. n. f. i. n. o. u. e. d. o. x. p. o. e. r. e. d. i. t.
Insi credidimus. Intellegim. p dicator.
cū f. q. m. illo g. s. i. b. a. t. In f. i. a. t.
f. i. n. o. s. e. f. i. e. r. e. m. b. i. c. u. b. i. d. i. d. i.

Certe modo egressus sum per Macedonia
occasionem habuerim predicandi.
p qua uos miserat fecit ut uiceretur est
in macedonia achaja qua troade domus du
id est. et tunc postea aduonisse.
quomodo boni vs odor alios uogera. d. h. s.
necesse ad hec intellegendu quis idoneus
nisi ille q per nos dicitur dicitur. quod
uob p se audire.
mundus replens e bona fama.
qui male uiuunt. & xpian uocant
in xpi suam. q. phono nomi dñi
laudat.
u. d. i. c. i. t. m. e. n. d. o. m. n. o. s. u. o. b. i. s. t. a. d. i. c. e. n. d. o. l. a. u. d. a. r. o.
n. o. s. a. d. u. m. s. e. d. h. e. c. n. e. a. b. a. l. i. s. s. e. d. u. a. m. i. n. i. c. o.
g. m. u. s. m. e. m. o. r. a. r. e.
In i. o. a. n. f. i. d. e. o. m. n. i. b. c. o. m. m. e. n. d. a. m. u. s. s. i. c. a. b. i.
d. e. s. i. g. n. a. t. u. l. a. p. o. s. t. o. l. i. c. u. s. m. e. y. u. o. s. e. s. t. i. s.
Image xpi pnes informata.
Hinc u differentia Indue legis & grae
Indue Indue m. a. r. i. e. l. e. g. e. a. c. c. e. p. t. a. r. u. s. i. u.
n. i. f. i. c. a. n. t. e. d. i. r. e. t. u. m. m. o. n. t. i. s. e. o. r. u. m. s. i. c. u. e. l. a. m.
f. a. c. i. e. m. m. o. y. s. i. c. o. r. d. i. s. e. o. r. u. m. u. e. l. a. m. i. g. n. o.
r. a. n. t. e. p. o. t. e. n. d. o. b. a. t. s. i. n. e. m. i. t. t. i. m. u. s.
u. s. a. b. i. l. i. s. q. u. i. l. e. g. e. m. i. n. l. a. y. d. i. b. u. s. a. c. c. e. p. t.
r. u. r. q. u. a. n. t. o. m. a. g. i. s. n. o. s. q. u. i. u. e. r. b. a. x. p. i.
p. r. o. f. i. t. o. s. s. u. s. c. e. p. i. m. u. s. f.
pauit homines iustici. numquam sine d. i. g. n. a.
m. i. m. u. n. d. u. m. s. i. l. u. a. r. e. p. o. t. u. i. s. s. e. n. t.
q. u. i. m. o. r. t. i. f. i. c. a. t. p. e. c. c. a. t. o. r. e. s.
q. u. i. q. u. a. u. p. e. s. t. a. s. u. u. r. u. x. p. m. u. d. e. r. e. n. o. n. p. o. t.
q. g. l. o. r. i. a. l. e. g. i. s. p. g. l. o. r. i. a. e. u. a. n. g. e. l. i. c. i. u. e. u. a. c. u. a. t. u. r.
q. u. i. m. i. n. i. s. t. r. a. t. u. s. u. s. t. i. t. i. a. d. i. m. i. t. t. e. n. d. o. p. e. c. c. a. t. a.
Incongruēte euangelicū obumbrit
glōr. legi. sic ortu sole. lum. obumbrit. lūre.
p. t. a. m. s. u. o. t. e. m. p. o. r. e. m. a. g. n. i. u. h. a. b. e. r. e. f. u. l. g. u. r. o.
In q. u. i. s. q. u. o. s. f. e. c. e. t. e. d. o. s.
In ead. x. p. m. h. o. c. ē. a. d. d. i. g. r. a. m. t. r. a. n. s. e. a. n. t.
& Intellegatur ab iplo nob ēe uisificati
mem. qui fueramus. quod u. b. a. q. u. i. p. p. c. a.
u. b. e. r. t. e. n. o. b. i. s. d. e. f. i. c. i. e. n. t. e. s. a. d. i. l. l. u. c. o. n. f. u.
g. r. a. m. u. s.
Donec ad xpm. hoc ē. addi. gram transierit.
& Intellegatur ab iplo nob ēe uisificati
mem. qui fueramus. quod u. b. a. q. u. i. p. p. c. a.
u. b. e. r. t. e. n. o. b. i. s. d. e. f. i. c. i. e. n. t. e. s. a. d. i. l. l. u. c. o. n. f. u.
g. r. a. m. u. s.
f. i. n. o. s. e. f. i. e. r. e. m. b. i. c. u. b. i. d. i. d. i.

26

Epistola

in illa uelata neque obscuri ...
... de habet ...

... administrationem non exmeras nisi ...
... misericordiam ...

... astuti ...
... non ...

... misericordiam ...
... peccata ...

... uita ...
... quomodo ...

... in ...
... quomodo ...

... in ...
... quomodo ...

... in ...
... quomodo ...

... in ...
... quomodo ...

... in ...
... quomodo ...

... in ...
... quomodo ...

uelamen. Dñs au sps e; Ubi autem spiritus dñi ibi liber
tas. Nos uero omnes relectata facie gloria dñi specu
lantes. In eadem imagine transformamur. ad clarita
te in claritate tamquam a spiritu dñi;

Ideo habentes hanc administrationem iuxta quod
misericordiam consequuti sumus non deficimus sed
abdicamus occulta dedecoris; Non ambulantes in
astutia neque adulterantes uerbum dñi sed in mani
festatione ueritatis commendantes nos metipsos.

Ad omnem consuetudinem hominum coram dō;
Quod si etiam apertum ē euangelium nr̄m in his qui
pereunt ē opestum. In quibus dñs huius saeculi ex
caccavit mentes infidelium. Ut non fulgeat inlu
minatio euangelii gloriae xp̄i qui ē imago dñi;

Non enim nos metipsos predicamus sed ih̄m xp̄m dñm
nr̄m. Nos autē seruos uros p̄ ih̄m; Quo dñs qui dixit
de tenebris lumen splendescere qui in luxit in
cordibus nr̄is ad inlumenationem scientiae cla
ritatis p̄i in facie xp̄i ih̄u; Habemus autem the
saurum istum in uasis fictilibus ut sublimitas sci
entiae dñi & non ex nobis; In omnibus tribulatio
nem patimur sed non angustiamur; Aporiamur
sed non destituimur; Persecutione patimur sed non
derelinquimur; Deicimur sed non perimus; Sem
per mortificationem ih̄u in corpore nr̄o circum
ferentes ut & uita ih̄u xp̄i in cordibus nr̄is mani
festetur. Semper enim nos qui uiuimus in mor
tem tradidimus propter ih̄m. Ut & uita ih̄u
manifestetur in carne nr̄a mortali; Ergo mors
in nobis operatur uita autē in uobis; Habentes
autē eundem spiritum fidei sicut scriptum ē
Credidi propt̄ quod locutus sum. Et nos credim̄
propt̄ quod loquimur. Scientes quō qui suscita
uit ih̄m & nos cum ih̄u suscitauit & constituet
uobiscum; Omnia enim propter uos ut gratia
abundans Per multos gratiarum actione abun
dēt in gloria dñi; Propter quod non deficimus
sed licet ut qui foris ē noster homo corrumpitur
tamen is qui intus est renouatur dedie in die
Id enim quod in presenti ē momentaneum & leue

libra sempiterna ...
... in manu ...

... in ...
... in ...

... in ...
... in ...

... in ...
... in ...

... in ...
... in ...

... in ...
... in ...

... in ...
... in ...

... in ...
... in ...

... in ...
... in ...

... in ...
... in ...

... in ...
... in ...

n&etigertis; & ego recipiam uos. & ero uobis in
 patre. & uos eritis mihi in filios & filias. dicit
 dñs omps; **H**as igitur habentes promissiones
 km̄ mundemus nos ab omni inquinamento
 carnis & sp̄s perficientes sanctificationem in
 timore dī; **C**apite nos. neminem laesimus. ne
 mine corrupimus. neminem circumuenimus.
Non ad condemnationem dico. praedixi enim.
 quod in cordibus nr̄is estis. ad commoriendū
 & conuiuendum; **M**ulta mihi fiducia est
 apud uos. multa mihi gloriatio pro uobis;
Repl&us sum consolatione. super abundo gau
 dio. in omni tribulatione nr̄a; Nam & cum
 uenissetis macedoniam. nullam requiem
 habuit caro nr̄a. sed omnem tribulationem
 passi. foris pugnae. Intus timores; Sed qui con
 solatur humiles. consolatus ē. nos dñs. in aduen
 tu tu; Non solum aū in aduentu eius. sed
 & iam in solatio. quā consolatus est in uobis.
Refereb̄ nobis ur̄m desiderium. ur̄m fl&um.
 ur̄am aemulationem pro me. Ita ut magis gau
 derem; Quo & si contristauit uos in epistola.
 non poenitē. Et si poenitē. uidens quod ep̄ta
 illa. ad horam uos contristauit. Nunc gaudeo.
 Non quia contristati estis. Sed quia contristati
 estis ad poenitentiam; Contristati enim estis
 secundum dñm. ut nullo d&ritumēto peccamini
 ex uobis; Quae enim secundum dñm tristitia est.
 poenitentiam in salutem stabilem operatur.
Saeculi aū tristitia. mortem operatur. Ecce enī
 hoc ipsum. secundum dñm contristauit uos. quanta
 in uobis operatur sollicitudinem. Sed defensio
 nem. Sed indignationem. Sed timorem. Sed desi
 derium. Sed aemulationem. Sed vindictam; In
 omnib; exhibuistis uos. in contaminatos ēē nego
 tio. Igitur & si scripsi uobis. non propter eū
 qui fecit iniuriam. nec propter eū qui passus
 ē. sed ad manifestandam sollicitudinem nr̄am.
 quam pro uobis habemus ad uos coram dō.
 Ideo consolati sumus; In consolatione aū nr̄a.

f. suos abdicauerunt parones in fideles
 addit omps. nec in impossibile uidet.
 inquam carnis quod per carne admittit
 tunc sp̄s qd solū cogitatione peccat.
 n̄ in laude hominū timore.
 non excusando me uos tales expono.
 n̄ em̄ possū de uob; hoc sentire quod
 diligo.
 multam fiduciam deditis mihi loquendi.
 q̄ in omnib; obediistis.
 tunc gaudes ut obliuiscar omniū pressu
 raru.
 nullū genus tribulationis experiri sibi.
 passioib; humilitatē & afflicto.
 non solum q̄ desiderat aduenire. s̄ & in q̄
 illa manebat. pp̄t̄ quae maxime ex
 pectabatur aduentu nr̄i.
 q̄ uis mei emulat̄ estis di emulatio
 peccantes. triplex ē emulatio. aut imi
 tationis. aut inuidie. aut de qua agit
 in ps̄lmi.
 N. f. uob; erat p̄fectum.
 non fecim; seculū.
 aut negligentiā nr̄a aut uenientes ne
 aliquē damnauerit.
 aut damnis sit re; pp̄t̄. aut delectans
 n̄ in uasib; dolere.
 non negligentiā.
 n̄ factū.
 probastis ut in uasib; acule; conta
 minatis em̄. aut corpeate n̄ habet un
 dicendi.
 v̄ p̄ scripsit dico q̄ in uob; parat.
 f̄ p̄ p̄ uis.
 quia uos castos ēē probastis.

tales & tanta promissiones habentib; quan
 to studio mundandū ē domus. tale hospitiū
 receptura;
 tunc erit perfecta sanctificatio. si uerq;
 mundū seruietur.
 offendiculo prauū ex om̄p; l;
 eleuap̄imus.
 ostendit illis uultū quanta pressura
 magnitudo gaudii superaret.
 succumbamus ne scandalū conuertim;
 post luctū quē nobiscū pro uob; habebat.
 p̄tr̄icatione nr̄a. & quorandū peccatis.
 quia modo conuexistis. s̄c̄lū ad p̄p̄t̄
 p̄fectis;
 t. clausula. Nunc gaudeo;
 n̄ excelsione ē n̄ sup̄bia. n̄ contemptū.
 s̄ facti faciem.
 contra peccantes ne ultra peccent.
 ne putent nos aliquid laedere posse.
 dū pro uob; sumus nimis cura solliciti.

In hoc aut amplius gratulati sumus. quod na. quod in refectus. & sp. ut num quia possitis ab eius mente recedere. p. fecit quippe discipulo. lo. spiritali u. gaudiu. f. n. cogit. confusione non habet. gloria de p. fecit. ante quod pergeret. ad corinthios.

abundantius magis gauisi sumus. super gaudiu. ita. Quia refectus. e. sp. eius in omnibus uobis. Et si quid apud illum de uobis gloriatus sum. non sum confusus. Sed sicut omnia uobis in ueritate locuti sumus. Ita & gloriatio nra. quae fuit ad uerum. ueritas facta e. Et uiscera eius abundantius in uobis sunt. reminiscens omnium uestram oboedientiam. Quomodo enim cum timore & extremore excepistis eum; Gaudeo quod in omnibus. confido in uobis;

Quasi potius in diebus. quibus unum p. sanati. blandis uocantibus. fons. ut facilius. caeterum uiam sanetur.

si omnia pene uos eius membra desiderant. oculi p. sentit. aures sermo. ne. os colloquii spectant.

qui ex caritate obaudire. uis. con. que diligit.

fecistis me gaudere. q. oboedientia. uia. numquam potui hesitare.

causam inchoat de coelestibus. & ex. emplo aecl. i. u. illarum. eos. ad. p. o. n. t. i. u. & elemosinam. p. r. u. o. c. a. t. ut n. p. u. t. e. n. t. s. i. b. i. g. r. a. t. i. a. m. p. a. u. p. e. r. i. o. r. e. s. u. i. d. e. a. n. t. i. a. n. f. e. c. i. s. s. e.

Nota au facimus uobis frs gratiam di. quae data e. In ecclesia macedoniae. Quod in multo experimento tribulationis. abundantia gaudi ipsorum. & altissima paupertas eorum. Abundantia inducias simplicitatis eorum. Quia secundum iustitiam. testimonium illis reddo. Et super iustitiam uoluntari fuerunt. cum multa exortatione obsecrantes nos. gratiam & communicationem ministeru. quod sit in scos; Et non sicut sperauimus. sed semetipsos dederunt primo do. deinde nobis per uoluntate di. Ita ut rogarem u. ut quem admodum coepit. Ita & perficere in uobis. & iam gratiam istam;

in fine. quae facta. e. sub laudis. caetero. r. tunc maxime gaudent. quando fuerint. tribulati. sciens ap. los. contumelia. in concilio. passos. p. x. i. n. o. m. i. n. e. p. a. p. l. i. c. a. l. a. e. t. e. r. u. f. u. i. s. s. e. g. a. u. d. i. s.

uerbis prepotteris. testimoniu. illis. quae secundum uirtute. sup. uirtute. u. fuer.

multa. sciadentes. rogauer. ut. q. u. a. m. quae offerobant. susceperit. immo. t. u. r. i. o. s. o. y.

multu. q. d. e. i. m. p. e. r. e. n. u. f. i. c. i. l. i. t. a. t. e. i. p. l. u. r. e. s. s. e. d. i. n. m. a. g. n. i. s. i. m. p. l. i. c. i. t. a. t. e. & d. i. u. i. t. e. s. p. l. u. s. e. u. p. i. o. n. e. s. e. l. a. r. e. q. u. a. h. a. b. e. n. t.

amplius quae sperabamus fecer. non e. t. e. n. t. s. u. n. d. u. r. e. s. e. d. s. e. p. s. o. s. p. m. u. d. n. o. t. r. a. d. i. d. e. r. d. e. i. n. d. e. n. o. b. i. s. h. o. c. e. d. e. m. i. l. i. t. u. l. i. n. a. t. e. c. o. p. n. o. s. e. f. f. e. c. i. t. u.;

Sed sicut in omnibus. abundans fide. & sermone. & scientia. & omni sollicitudine. & caritate. ura. in nos. Ut & in hac gratia abundans. Non quasi imperans dico. sed per aliorum sollicitudinem. & iam urae caritatis ingenium bonum comprobans;

ut nobis placerent. sine uoluntate. u. i. t. e. d. e. u. o. t. i. o. n. e. a. c. c. e. p. t. i. s. u. n. t. i. n. t. e. r. e. e. u. a. d. u. o. s. h. o. c. i. n. u. o. b. p. e. r. f. i. c. i. a. t. d. o. c. t. r. i. n. a. s. u. a. n. e. q. u. i. d. d. i. u. i. t. e. c. a. e. t. e. r. i. s. h. a. b. e. a. n. t.

illi. d. e. u. o. t. i. o. n. e. a. c. c. e. p. t. i. s. u. n. t. i. n. t. e. r. e. e. u. a. d. u. o. s. h. o. c. i. n. u. o. b. p. e. r. f. i. c. i. a. t. d. o. c. t. r. i. n. a. s. u. a. n. e. q. u. i. d. d. i. u. i. t. e. c. a. e. t. e. r. i. s. h. a. b. e. a. n. t.

de. i. n. t. e. i. n. m. u. l. t. i. s. f. o. r. m. i. s. a. l. i. u. s. q. u. a. n. t. i. s. i. t. a. & i. n. i. s. t. o. o. p. e. r. e. f. i. c. i. a. n. t. s. i. n. t. i. n. g. e. n. u. a. p. i. e. t. a. s. i. n. u. o. b. i. u. t. a. b. a. n. t. e. a. d. i. s. t. e. n. t. i. u. n. e. e. g. e. n. u. s.;

Ut & in hac gratia abundans. Non quasi imperans dico. sed per aliorum sollicitudinem. & iam urae caritatis ingenium bonum comprobans;

non in alius. caetero. uincatis. in hac supereminet.

Sicis enim gratiam dñi nri ihu xpi. qui propter uos egenus factus e. cum esset diues. ut illius inopia. uos diuites essetis; Et consiliu in hoc do. hoc enim uobis utile. e. qui non solum facere. sed & uelle coepistis ab anno priore. Nunc uero & facto perficite. ut quem admodu proptus. e. animus uoluntatis. Ita sit & perficendi. ex eo quod habetis. Si enim uoluntas propta. e. secundum id quod habet. accepta e. Non secundum quod non habet. Non enim ut alius sit remissio. uobis au tribulatio. Sed ex equalitate. In praesenti tempore. ura abundantia. illorum

si illo. p. u. o. s. t. e. m. p. o. r. a. l. i. t. e. u. n. i. u. s. a. c. c. e. p. t. i. s. u. n. t. i. n. t. e. r. e. q. u. a. n. t. o. m. a. g. i. s. u. o. s. p. p. e. u. o. s. d. a. r. e. d. e. b. e. a. n. t. p. a. r. u. a. d. u. a. l. i. u. s.

Quia. d. q. u. o. s. d. o. p. o. s. s. e. f. a. c. e. r. e. n. u. l. l. u. n. t. s. i. n. t. i. m. p. e. r. a. n. t. i. s. p. e. c. c. a. t. i. s. u. t. u. n. c. p. r. a. s. i. a. p. p. o. s. t. i. g. e. r. e. t.

ad uoluntate. u. u. s. i. m. p. l. e. r. e. t.

no potarent. u. p. a. u. p. e. r. e. t. t. a. m. u. e. p. e. r. e. r. e. q. u. o. n. i. a. d. u. i. t. e. s. t. a. l. i. q. u. e. s. a. p. p. e. t. u. r. o. s. a. b. h. o. c. l. o. g. e. r. e.

si dico. u. o. b. i. s. u. t. n. i. l. r. e. t. e. r. n. i. t. e. r. i. s. q. u. o. d. u. n. i. u. s. q. u. i. s. u. s. t. i. c. i. a. t.

Calomen dicitur in omni latere habere faciem
vultu riu.

^{venor}
ex tristitia. Aut ex necessitate ^{gr} Hilarem enim da
^{si ne inopia formidarent} torem diligit d^s; Potens est autem d^s omnem gratia
abundare facere in vobis. ut in omnibus semper
omnem sufficientiam habentes. abundatis in om
ne opus bonum; Sicut scriptum est: Disperdit de
dit pauperibus. iustitia eius manet in aeternum;
Qui autem administrat ^{t. agricolae et doctores. t. spiritu.} semen seminanti & panem
ad manducandum praestabit & multiplicabit
semen urum. & augebit incrementa frugum
iustitiae urae. Ut in omnibus locupletati
abundatis in omnem simplicitate. quae operatur
per nos gratiarum actionem d^o. Quo ministe
rium huius officii non solum ^{si d^m} supplet ea ^{si necessaria. beneficia.} quae
desunt suis. sed etiam abundat per multas gra
tiarum actiones in d^o. Per probationem ministe
rii huius. Glorificantes d^m in oboedientia
confessionis urae. In euangelio xpi. Et simpli
citate communicationis urae. in illos & in omnes.
Et ipsorum obsecratione prouobis. deside
rantium uos. propter eminentem gratiam dⁱ in
uobis; Gratias autem d^o. super inenarrabili dono e
ipse autem ego paulus. obsecro uos pro mansuetudinem
& modestia xpi. qui in facie quidem humilis fuit
inter uos. Absens autem confido in uobis; Rogo
autem ne praesens audeam periream confidentiam.
qua existimo audeere in quosdam. Qui arbi
trantur nos tamquam secundum carnem am
bulemus. In carne enim ambulantes. non secun
dum carnem militamus; Nam arma militiae
urae. non carnalia. sed potentia d^o. ad destruc
tionem munitionum. consilia destruentis.
Et omnem altitudinem. extollentem se ad uer
sus scientiam dⁱ. Et incaptiuitatem redigentes
omnem intellectum. in obsequium xpi. Et in
proptu habentes. ulcisci omnem inoboedien
tia. Cum impleta fuerit ura oboedientia;
quae secundum faciem sunt. uidete; Siquis
confidit. xpi. et hoc cogit. iterum apud se.
quia sicut ipse xpi est. ita & nos. Nam & si iam
plus aliquid gloriatus fuerit de potestate nra.

1. reb; temporalib; aetna iusticia e
paratur. i. adq; ritur.

2. facultates iusticiae cu de eis fit iusticia
t. p^oren u. t. mystica.

3. sine discrezione omnibus simpli
cit indigentib; tribuant n
quae reuelat eui; h. quare deus.

4. p^ocor sum in hoc oboedientia uram.

5. simplicitas tribuentis. quae commu
nicans potius. quam donans. cor
uos cum multa p^oclat ex foenore
recepturor.

6. in similitudine rogo. quae xpi
se posse ulcisci idem uir
ostendit. ut ut se corrigent.

7. ita xpi. nemihi nocesse sit man
suetudo uirtute.

8. non desummo falsis o.

9. qui uirant nos nihil amplius aude
re hominib; habere uirtute.

10. inuicem oib; & certidant dⁱ certidant
fui. fidei doctores. xpi. argu
t. h. quae amel. q; est uicis destruat.

11. quidam. p^ortu qua humilitatis
ere doctores.

12. in fine. dicit. omni aduocare uobis.

13. ad ueritatem. q; in se. p^oclat.

14. non xpi. p^oclat. q; in se. p^oclat.
t. sibi
p^oclat. q; in se. p^oclat.

fructus. ut exinde
dne gratias referat

hoc est d^s quib; deit
se habere co n^o p^oclat.

in aeternum

2. duplicem potest habere. ut
referat d^s se. q; gratias
actionis.

3. hoc ministerio. p^oclat. q; in se.
t. magnificantes per op^oclat.
iusticiae. sic d^s uos. ad ueritatem
gratias dicuntur.

4. gratias. ut gratias. et referat

5. in se. p^oclat. q; in se. p^oclat.
uirtute. mens. intelligunt. q; in se.
concepit. Absens. q; in se. p^oclat.
fuerit. confidit. in se. p^oclat.
uirtute. q; in se. p^oclat.
possunt habere uirtute. q; in se.
nihil uirtute. q; in se. p^oclat.

6. in corpore. ut in se. p^oclat.

7. uirtute. q; in se. p^oclat.
hominis. q; in se. p^oclat.
q; in se. p^oclat.

8. hoc d^s d^s q; in se. p^oclat.
xpi. omne. q; in se. p^oclat.
captiuitate.

9. mare. q; in se. p^oclat.

10. na. q; in se. p^oclat.
p^oclat. q; in se. p^oclat.
n^oclat. q; in se. p^oclat.
h^oclat. q; in se. p^oclat.

10

quā dedit dñs in p̄dicationē & non in d̄struc-

hoc ideo d̄co
noquis me putat illud comminari
quod implere non possum.

ill' ergo & usurpat & in d̄struc-
tione exercere cupiunt potestate
sup̄ i. x. In facie humilis su-
met iā quā terrere vos per epistolas.

met iā quā terrere vos per epistolas.

Quō quidem epistolę inquit graues sunt
& fortis p̄sentia autē corporis infirma.

qui hoc putat scire om̄e me posse
facere sine esse sit quae pro
mitto in & obediens per
humilitate infirmus & peccan-
tib. per seueritate festis existo.

& sermo contemptibilis. Hoc ergo cogita qui
eius modi est. quia quales sumus verbo p̄

epistolam absentes. tales & p̄sentes in facio;

Non enī audemus inferere. aut cōparare

nos quibidā. qui se ipsos commendat.

Sed ipsi in nobis. nos mā ipsos merentes.

& comparantes nos mā ipsos nobis; Nos

autē non in inmensum gloriabimur. sed

secundum mensurā regulę. quā mensus

ē. nobis d̄s. mensurā p̄ungendi vsq.

ad uos; Non enī quasi non p̄tingentes

ad uos. sup̄ extendimus nos; vsq. ad uos enī

p̄uenimus in euangelio xp̄i. Non in men-

sum gloriantes in alienis laborib;. Spem

autē habentes crescentis fidei v̄s̄ in uobis.

magis magnificari secundum regulam

nr̄am. in abundantia etiā. in illa que ultra

vos sunt euangelizare. Non in aliena regu-

la. in his que p̄parata sunt gloriari;

Qui autē gloriatur. in d̄no gloriatur;

Non enī qui se ipsum commendat. ille p̄bat. ē.

sed quē d̄s commendat;

Vana sustinet c̄s modicū quid. Insuper me;

sed & supportate me; Imulor enī

vos. d̄i p̄mulatione; Despondi enī vos vni

uiro. uirginē castā exhibere xp̄o. Timeo autē.

ne sicut serpens eam se duxit astringa. ita

corrumpantur sensus v̄s̄. & excidant a sim-

plicitate. que ē. in xp̄o; Nam si quis uenit

alium xp̄m p̄dicat. quē non p̄dicauit

mus. aut alium sp̄m accipiat. quē non ac-

cepimus. aut aliud euangelii. quod non re-

cepimus. recte paterebimur; Existimo enī uul-

me minus fecisse magnis apostolis. & sumpe-

ritus sermone. sed non scientia. in omnibus

si excidimus in sura nr̄e terminos.
in sura regulę quā parauit. nob̄ d̄
nihil sup̄ humanā mensurā. sed in
apostolatus gr̄a quantum nob̄ d̄s.
donare dignatus ē. per quam
& iā uos corinthus p̄dicauimus.
nec & iā hoc ipsū humanā usur-
patione fecim. sed p̄cepto.

quasi p̄ eos fundauerat. sic ipse d̄.
per euangelii ego uos uenit.
inmensū. in alienis laborib.
glorari.

non enī usq. ad uos sufficit uer-
uenisse. sed uos uos. fidet. uos
uerit. alio transimus.

si illi in p̄paratis in abali in
pudat gloriatur.

ut me me ut parū quid. in
me h̄ sustinet. c̄s modicū
in illos stimulo in uos in h̄
in d̄no p̄mulatione. uos d̄
in d̄no p̄mulatione. uos d̄
in d̄no p̄mulatione. uos d̄
in d̄no p̄mulatione. uos d̄

uolendi. uolendi. uolendi. uolendi.
uolendi.

si d̄ in p̄paratis in abali in
pudat gloriatur.

si d̄ in p̄paratis in abali in
pudat gloriatur.

non audemus tra d̄m contemere.
ut cogitamus aliquib. qui suis
malum. in uobis. quā d̄i gr̄a com-
parari. nec donobis possumus ma-
ioria etate quā sum.

in uos. sic illi cū nihil sint. ap̄t̄
non modo aequant. & iā ante
comit.

hoc non quasi missi peruenimus
ad uos in p̄dicatione. sed d̄struat.
in mittente nos ad uos; super
extendi. aut ē. ultra extendi quā
conceditur.

in uos. aut ob. sed mercede ad
uobis fidei expectamus.

quid ob gloriari in d̄no. cuius
in eo uirtutes operatae s̄ gloriari

in uos uirtutib.
in superbie sed dicit. quia necesse
est. ut aliqui d̄ se d̄struat.
in uos. ut ostendat quā ue-
re in uos. sunt. q̄ fallose lau-
dant
in uos. uirgo appellata est.
quae est uirginitas mem̄. in uos
fidel. solid. sp̄s. sincera. caritas.

quid ob. et simpliciter credere
debet. in hominū p̄uolent.

in uos. in p̄sentia imperit. in uos
in uos. gloriatur.

11

1. quod omni scdm dm fecerit. & nec gloria
nec ueni ab eis querere.

autē manifestatus sum vobis; Aut nūquid pec
catū feci. me ipsū humilians. ut uos exaltemini;

1. quia nec parē corrdiorū accipi. uobis.

Quō grātis euangeliū dī euangelizauit vobis?

1. quod semel stratus non mutabo. sic xpi ne
mentus. & unquē.

alias etas expoliaui. accipiens stipendiū ad
ministerium vrm; Et cū essem apud uos. & egerē.

1. qd p me aditum lucrandi quaerunt.

nulli onerosus fui; Nam quod mihi de erat.

1. in societate scōrū angelorū.

suppleuerunt fr̄i. qui uenerunt a macedonā;

Et in omnib. sine onere me vobis seruaui. & ser
uabo; Isti ueritas xpi in me. quō hęc gloria

non infringatur in me in regionib. achāie

quare quia non diligo uos; dī scit

Quod autē facio. faciā. ut amputē occasione

eorum. qui uolunt occasione. ut in quo glo
riantur. inueniantur sicut & nos; Nam

eiusmodi. pseudo apostoli. operari subdoly.

transfigurant. se in apostolos xpi; Et n̄ mirū;

Ipse enī satanas. trans figurat se in angelum

lucis; Non. ē. ergo magnū. si ministri eius trans
figurentur. uelut ministri iustitię. quorū

finis erit. secundū opera ipsorū;

Iterum dico. ne quis me putat insipientē. alio
quin. uelut insipientē accipite me. ut & ego

modicū quid gloriar; Quod loquor. non
loquor secundū dnm. sed quasi in insipientia.

in hac substantia glorię; Quō multū gloriar
secundū carnē. & ego gloriabor; Libenter

enī sufferatis insipientes. cū sitis ipsi sapientes;

Sustinētis enī. si quis uos in seruitutē redigit

Si quis deuorat. si quis accipit. si quis extolli
tur. si quis infaciē uos cedit; Secundū igno
bilitatē dico. quasi nos infirmi fuerimus

in hac parte; In quo quis audet. in insipientia
dico. audeo & ego; Hebrei sunt. & ego; israhē
litę sunt & ego; Semen abrahę sunt & ego.

ministri xpi sunt. & ego; ut minus sapiens
dico. plus ego; In laborib. plurimus. In carce
rib. abundantius. In plagis supra modū. In
mortib. frequenter. & uideis. quinque. quā
dragenas. una minus. & accipi; Ter uirgis cesus
sum. semel lapidatus sum. ter naufragiū.

in facie ueritatis. hoc est. contemni. dispici.
non ideo de aptos. ut illos non sicut
noxiū. sed ut se mag. qui eos sic
diliget. ut se ipsi. m. p. uollet
imponi.

1. an quis if
morauit.

sub. non.

1. in hoc plus habent

ad p̄dicationē ueritatis.

1. laboris.

1. in p̄dicatione.

1. dan. cap.

1. gratia. & officio. & p̄p̄uo. si inopia patit.

1. si cui metropolis. & iudicatus.

1. qd hoc magis p̄dicationē ueritatis facit.

1. fr̄i.

1. ut si uoluerit gloriari.

1. falsos.

1. fraudolent.

1. cf.

1. n̄ mirū. ministri satanę. auaricie. & glorię. uisū
figurant. se iusticię p̄dicare.

1. sapientes. insipientes. & sicut n̄ dicit.

1. legi. & phariseis. qd dominus exprobat. in pe
p̄lo.

1. scientia. & generis. & qualitate. & nobilitate.

1. quasi nos in hac potentia. ab illis. n̄ habet.

1. habeamus.

1. si in hac gloria. & ego. si gentes. & uos.

1. quinq. uirg. & tres uirg. & tres uirg. & tres uirg. & tres uirg.

1. sic in act.

Corinthios 1.

1. periculis

feci nocte & die in profundo mari sui. In itineribus
 sepe periculis fluminum. periculis latronum.
 periculis ex genere. periculis ex gentibus. pe-
 riculis in ciuitate. periculis in solitudine.
 periculis in mari. periculis in falsis fratribus.
 In labore & erumna. in vigilis multis. In fame
 & sita. In ieiuniis multis. In frigore & nuditate.
 Præter illa quæ extrinsecus sunt instantia

1. nam ex plorare subintravit libere. sic scribit ad galatas.

1. quæ periebat amalis persecutoribus xpi. in eius in me cotidiana. sollicitudo. o. a. e. l. e. s. u. r. v.

1. Quæ perna quæ matru sollicitudo. d. d. u. m. g.

1. huius que n. ad laudicium frad. p. r. e. p. r. e. p. n. e. m. l. o. r. a. b. o. r.

1. la. i. n. t. e. r. o.

mea cotidiana sollicitudo omnium ætatum;
 Quis infirmatus. & ego non infirmior. Quis
 scandalizatur. & ego non vror. si gloriari
 oportet. quæ infirmitatis meæ sunt gloriabor;
 Deo & pater dñi nr̄i ih̄u xp̄i sc̄it. qui ē bene-
 dictus in secula. quod non mentior. Damasci
 prepositus. gentis arathæ regis. custodiebat
 ciuitatē. damascenorum. ut me comprehende-
 ra. Et per fenestrā in porta dimissus sum
 per mariū & sic effugi manus eius;

Et si gloriari oportet. non expedie quidē;
 Veniā autē ad iusionēs. & reuelationes dñi;
 Scio hominē in xp̄o. ante annos. xiiii. siue
 incorpore. nescio. dñs sc̄it. raptū huius modi
 usq; ad tertium celū. & scio huius modi hominē.
 siue incorpore. siue extra corpus. nescio. dñs
 sc̄it. Quō raptus ē. in paradysum. & audiuit
 arcana verba. quæ non licet homini loqui.
 pro huius modi gloriabor. pro me autē glori-
 abor. nisi in infirmitatibus meis. Nam & si vo-
 luerō gloriari. non ero insipiens. Veritatē
 enī dicā. parō autē. ne quis me existimā. supra
 id quod videt me. aut audit aliquid ex me;
 si enim magnitudo reuelationū extollat me.
 Datus ē mihi simulaculus carnis meæ. angelus
 satanæ. ut me colat. Propt̄ quod. ter dñm
 rogavi. ut discederā a me. & dixit mihi. Suffi-
 cit tibi gratia mea. Nam virtus in infirmitate
 pficitur. Libenter igitur gloriabor. in
 infirmitatibus meis. ut inhabitā in me virtus
 xp̄i. Propt̄ quod. placeo mihi in infirmitatibus.
 in contumeliis. in necessitatibus. in persecutionibus.

1. in vni. ut p̄ dicitur de hominē ante annos. xiiii. in xpo credidisse. an reuelatione. f. a. u. d. i. s. s. e. d. i. s. s. e.

1. siue extra corpus. siue in corpore. unde peccata. Semiditup. aut color ex e. l. e. p. t. i. m. p. l. i. c. i. t. a. e. d. i. t. a.

1. sufficiunt manifestis. & i. d. i. c. t. o. r. e. o. c. c. u. l. t. a.

1. quæ dicitur semp. e. i. m. i. d. e. m. o. n. s. t. r. a. t. a.

1. t. i. m. i. s. s. e. m. i. c. a. r. n. i. s. l. i. q. u. i. s. f. o. r. t. e. d. o. l. o. r. c. o. r. p. o. r. i. s. t. u. r. p. i. n. i. s. r. e. s. p. i. c. i. t.

Intellegendū ē fuisse quosdā qui
 cū uellent eis. legis seruitutem
 p̄uadere. & uiderent eis pauli
 ap̄t. auctoritate reuocari. dicerent
 & tū ipsū paulū id sentire. si non est
 facile aperire uoluisse sententiā suā;
 at. quæ ex i. s. id in stantia mea.
 & cotid sollicitudo. o. ætatu.

Quanto maior caritas. tanto maio-
 res plagæ. de peccatis alienis.

1. sibi. infirmitatē. dñi. uisionē. ascribit.

1. in ipso spiritali. siue alii. aliis
 capaces. atq; meliores. uia ut
 quidā illos. ad ea. puenirent
 quæ n. licet. hominē loqui.

1. d. n. s. a. t. a. n. a. s. i. l. l. i. p. h. o. m. i. n. e. s. n. o. q. u. i. m. i. l. i. t. e. r. i. a. r. e.
 n. o. t. e. u. p. u. s. i. o. n. e. s. t. r. i. b. u. l. a. t. i. o. n. e. s.

1. quidē hoc fratres. ne extolleret
 tamquā inuenis. colat. q. u. i. t. u. r.
 tamquā puer. & a quo. ab angelos.
 i. d. o. l. o. r. e. q. u. o. d. a. c. o. r. p. o. r. i. s. t. r. a. c. t. i. o. n. e.
 e. x. a. g. r. a. t. i. o. n. e. s. c. h. e. m. i. t. u. r. d. o. l. o. r. e. s. q. u. i.
 c. o. r. p. o. r. e. p. l. e. r. u. q. i. m. i. t. a. t. u. m. e. s. t.
 a. n. g. e. l. i. s. s. a. t. a. n. a. s. e. d. h. o. c. n. o. n. p. o. s. s. u. m.
 n. i. s. i. p. m. i. s. s. i. v. t. m. i. c. h. a. p. p. a. r.

12

31

l. p nomine xpi.

insipientes de se in laborib; iactare & virtutibus; ut pseudo ap'ti fecer.

l. inferior sui ceteris ap'tis xpi.

l. infime psonae ap vos existimab;.

In angustis p xpo; Cum eni infirmor; tunc potens sum; ^{f. experime. al. q. meo.} ^{f. p xto} ^{f. animo & corpore.} ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} ^{f. ex. m. r. l.}
 Iactus sum insipiens; vos me coegistis; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;}
 Ego eni debui a vobis commendari; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} Nihil enim minus fui ab his qui sunt supra modum; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} apostoli; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} Tam & similibi sum; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} signa tamen apostoli facta sunt sup vos; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} in omni patientia; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} signis; & p'digis; & iustitiis; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} Quid e. eni qd minus habuistis p' ceteris eccl'is; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} nisi quod ego ipse non grauaui vos; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} Donate mihi hanc iniuria;

Ecce tertio hoc paratus sum venire ad vos; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} & non ero grauis vobis; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} Non enim quero que ura sunt sed vos; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} Nec enim debent filii parentib; thesaurizare; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} sed parentes filii; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} Ego autem libentissime impendam; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} & sup impendar ipse parum ab; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} uris; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} Licet plus vos diligens; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} minus diligar; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} Sed esto ego uos non grauaui; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} Sed cu esse astutus; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} dolo uos cepi; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} Nu quid palique eoru quos misi ad vos; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} circu ueni ad uos; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} Rogau titu; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} & misi cu illo fratrem; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} Numqd titus uos circu uenit; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} Nonne eodem spu ambulauimus; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} nonne eis de uestrigis; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} Olumputatis; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} quod excusamus nos apud uos; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} Cora do in xpo loquimur; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} Oma aut kmu; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} p'p't vram edificatione; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} Timeo enim ne forte cu uenero; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} non quales uolo inuenia uos; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} & ego inueniar a uobis; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} quale non uultis; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} Ne forte contentiones; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} aemulationes; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} aduositates; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} dissensiones; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} detractiones; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} susurrationses; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} inflationes; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} seditiones; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} sint inter uos; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} Ne iteru cu uenero; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} humiliat me ds apud uos; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} & lucea multos ex his qui ante peccauerunt; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} & non egerunt penitentia sup immunditia; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} & fornicatione; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} & impudicitia qua gesserunt; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} Ecce tertio hoc uenio ad uos; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} In ore duoru uel trium testium; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} stabit omne uerbu; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} Predixi & predico ut p'sens his; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} & nunc absens; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} his qui ante peccauerunt; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} & ceteris omnib; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} quo si uenero iteru non pareat; ^{f. qd ep habet, ut dnuo ubi comendem; qualis o me facis facere debuit;} An experimentu queritis eius

ad uos hortans; t. c. dicitur; p. m. r. m. t. eligen; di.

f. qui p nos loquit.

13

f. si uos em d'atol a in uenia.

Sic inqt p lege. In ore d. t. r. stabit omne uerbu. Ita p tres ad uos uos. ma xima confirmatio.

i. qd p'sens eam.

p'sentib; t'facit.

Ad galatas

qui in me loquitur xpc; qui in uos non infirmatur. t. in uob.

sed potens e. in uobis; Nam & si crucifixus e. ex infirmitate nra. sed uiuit ex uirtute di;

Nam & nos infirmi sumus in illo. sed uiuimus in eo ex uirtute di in uos;

Nos in uos ipsos temptate. si estis infide. ipsi uos pbate; An non cognoscetis uos ipsos. quia xpc in uobis e;

nisi forte reprobati estis; Spero autem. quod cognoscetis. quia nos non sumus reprobati;

Oramus autem dm. ut nihil mali faciat. Non ut nos probati pareamus. sed ut uos quod bonum e. faciat;

Nos autem ut reprobati simus; Non enim possumus aliquid aduersus ueritatem. sed pro

ueritate; Gaudemus enim. quando nos infirmi sumus. uos potentes estis;

Hoc & oramus uiam consummationem; Ideo haec absens scribo. ut non praesens durus agam.

secundum potestatem quam dñs dedit mihi in edificationem. & non in destructionem;

Decetero fratres. gaudete. perfecti estote. exhortamini. idem sapite. Pacem habete.

& dñs dilectionis & pacis. erit uobiscum; Salutate in uice in osculo scō;

Salutate uos scī omnes; Gratia dñi nrī ihū xpī. & caritas dī. & cōmunicatio scī sps. cū omnib. uobis. Amen;

INCIPIT EPISTOLA BEATI PAULI APOSTOLI AD GALATAS

Galatas sunt greci; hi uerbum ueritatis. primum ab apostolo acceperunt;

Sed post discessum eius. temptati sunt a falsis apostolis. ut in legem & circumcisionem uertentur;

Hos apostolus reuocat ad fidem ueritatis. Scribens eis ab epheso;

PAULUS APOSTOLUS. NON AB HOMINIBUS. nec per hominē. sed per ihū xpī. & dñm patrem qui suscitauit eū a mortuis.

& qui mecum sunt omnes fratres. ecclesius galatas; Gratia uobis & pax a dō patre. & dño nrō ihū xpō;

Quid dedit semetipsum. pro peccatis nrīs. ut eriperet & dñs nō iudico. quāsi pseudo aplos. & pphetas.

intelligenda. & discipulanda. scribenda.

f. uindictas pfoluendo

ad uerb. 1. ceterum d. in cepit.

ad galatas hoc p p rui habet qd ser
bn ad eos qd gentib. fide euangeli
recepunt. & uersu retro lapsi quo
tund qd uerit aueritate dicitur
n. afferentia. p rui dicitur bu. dno
tal uideat ecclesias. euangeliu xpī
collegi uerit misculisse. ipse dicit
paulu. aliud in uerit facere. ali
ud in uerit. p dicitur. & frustra
eos in uerit fide credere. si dno
glegendu putarent. qd aplos
principes obseruarent. idcirco
caute medicus incedit. uerit euang
geli p dicit gratia. pressus pon
dere & aueritate uerit nec
p dicitur. facit in uerit. dno dicitur

i. uoluntate. t. uirtute di.

at. hoc. i. idipso opam uiam fieri
consumatione.

i. ueritatis & cordia. in uerit tractate.

n. sup hō. uerit dicit p rui p rui
et p rui. h. p rui xpī. & dñm
p rui. uerit dicit p rui. xpī. & dñm
uerit dicit p rui. xpī. & dñm
fundere. p rui. aut. & obliqui
p rui. & in uerit dicit p rui.
qd n. ab aplos. n. h. uerit dicit p rui.
geli. h. ab ipse ihū xpī. q. & ipse
aplos. dicitur;
t. quare. aut. genera. aplos. dicitur.
p rui. p rui. dicitur. ecclesias. p rui.
p rui. dicitur. aplos. p rui. paulus.
dicitur. dicitur. h. p rui. dicitur. dicitur.
p rui. dicitur. h. p rui. dicitur. dicitur.
p rui. dicitur. h. p rui. dicitur. dicitur.
p rui. dicitur. h. p rui. dicitur. dicitur.